

**Miljø- og
Fødevarerministeriet**
Departementet

Den 9. november 2020
MFVM 160

GRUNDNØTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om ændring af bilag IC, III, IIIA, IV, V og VIII til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1013/2006 overførsel af affald (delegeret retsakt)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har vedtaget en delegeret forordning om ændringer i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1013/2006. Ændringerne skal sikre forsvarlig implementering af ændringer i Baselkonventionens bilag II, VIII og IX inden de træder i kraft d. 1. januar 2021. Ændringerne medfører en præcisering af, at kun rene plastfraktioner til genanvendelse vil kunne eksporteres ud af EU, medmindre der forinden er indhentet skriftlig samtykke fra både myndighederne i afsender- og modtagerlandet. Den delegerede forordning medfører ikke ændringer i transporten af plastikaffald internt i EU, men præciserer de nuværende uklarheder. Ændringerne implementeret med den delegerede forordning vurderes ikke at have væsentlige statsfinansielle, samfunds eller erhvervsøkonomiske konsekvenser i Danmark. Forslaget forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark, men forslaget forventes globalt set at bidrage til at forbedre beskyttelsesniveauet. Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede forordning.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt en delegerede retsakt om ændring af bilag IC, III, IIIA, IV, V, VII og VIII til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1013/2006 om overførsel af affald.

Den delegerede retsakt er fremsat med hjemmel i artikel 58 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1013/2006 af 14. juni 2006 om overførsel af affald (Transportforordningen).

Den delegerede retsakt kan kun træde i kraft, hvis Europa-Parlamentet eller Rådet ikke gør indsigelse inden for en frist på 2 måneder. Fristen for indsigelse kan forlænges med 2 måneder efter anmodning fra enten Europa-Parlamentet eller Rådet. Europa-Parlamentet træffer beslutning om indsigelse med absolut flertal. Rådet træffer beslutning om indsigelse med kvalificeret flertal.

Den delegerede retsakt er den 20. oktober 2020 af Rådet fremsendt til medlemsstaterne med frist den 20. november 2020 for eventuelle indsigelser.

Formål og indhold

Transportforordningen regulerer overførsler af affald inden for EU, samt import og eksport af affald til OECD-lande og tredjelande. Formålet er at sikre, at affaldet bliver miljømæssig forsvarlig behandlet. EU og dens medlemsstater er parter til Baselkonventionen, som i alt tæller 188 parter pr. september 2020, og transportforordningen implementerer medlemsstaternes forpligtigelser under konventionen.

Kommissionens delegerede forordning implementerer beslutningen på den 14. partskonference for Baselkonventionen i 2019 om øget kontrol med transport af visse typer plastikaffald mellem parterne til Baselkonventionen med ikrafttrædelse fra 1. januar 2021. Den delegerede forordning implementerer endvidere Rådets afgørelse (EU) 2019/638 af 15. april 2019 om en regional aftale for EU/EØS (herefter Fællesskabet). Retsakten klargør således også snitfladen til OECD-Rådets beslutning C(2008)156 om ændring af C(2001)107/final om revision af beslutning C(92)39/final om kontrol med grænseoverskridende overførsel af til nyttiggørelse (OECD-beslutningen), hvor der ikke kunne opnås fuld enighed om implementeringen deri.

Den delegerede retsakt skal fastsætte ændringer i bilag IC, III, IIIA, IV, V og VIII i transportforordningen. Ændringerne skal sikre forsvarlig implementering af ændringer i Baselkonventionens bilag II, VIII og IX inden de træder i kraft d. 1. januar 2021. Implementeringen i forordningen tager hensyn til Rådets afgørelse (EU) 2019/638 af 15. april 2019, som bl.a. havde til formål at bibeholde det aktuelle kontrolniveau af ikke-farligt plastikaffald inden for EU.

Rådet har tidligere på ekspertniveau behandlet den såkaldte Artikel 11-notifikation under konventionen, som skal notificere Baselkonventionens sekretariatet om, at EU og dets medlemslande har et regionalt samarbejde, hvad angår transport af relevante affaldsstrømme inden for EU, der i praksis opfylder konventionens betingelser for en regional undtagelse.

Med Kommissionens delegerede forordning foretages der konsekvensændringer, som skal tage højde for, at den tidligere indgang for grønlistet plastikaffald (B3010) ophører med at gælde i Baselkonventionen.

De nye indgange for plastikaffald som træder i kraft i Baselkonventionen pr. 1. januar 2021 (B3011, A3210 og Y48) vil blive direkte implementeret i de dele af forordningen, som henviser til affald som sendes til andre Baselparter, der ikke er en del af hverken EU eller OECD.

Plastikaffald med farlige egenskaber

Da der mellem OECD-landene blev opnået enighed om at implementere indgangen for farligt plastikaffald i OECD-beslutningen, vil der for overførsler mellem OECD-lande (herunder også EU-lande) blive henvist til OECD-indgangen AC300 i stedet for A3210. OECD-indgangen vil således skulle anvendes, når affald overføres mellem EU-lande, mellem OECD-lande eller mellem EU og OECD-lande. For overførsler hvor et udviklingsland er involveret, vil Basel-indgangen A3210 skulle anvendes.

Plastikaffald uden anmeldeligt

Da der ikke kunne opnås enighed om implementering af indgangen for plastikaffald uden anmeldeligt (rene fraktioner), vil B3011 i forordningen blive erstattet af EU3011, som kun kan benyttes inden for EU. Indgangen henviser til de relevante indgange, som plastik også kan være omfattet af, hvis de ikke opfylder kriterierne i den grønlistede indgang. Der henvises til de såkaldte spejlingange AC300 (farlige egenskaber) og EU48 (ikke-farlige blandinger) for at præcisere, at plastikaffaldet kun kan være

grønlistet, såfremt det ikke er omfattet af en af de to andre indgange. For overførsler hvor et udviklingsland er involveret, vil Baselindgangen B3011 skulle anvendes. I denne indgang henvises til spejlindgangene A3210 og Y48.

Det anføres i B3011, som noget nyt i Baselkonventionen, at grønlistet plastaffald skal være beregnet til genanvendelse, hvilket betyder, at det højst må midlertidigt oplagres én gang, og at det skal efterfølges af en genanvendelsesoperation (for eksempel sortering). Dette skal desuden kunne dokumenteres med blandt andet en kontrakt mellem parterne. Ved overførsler internt i EU gælder dette dog ikke, da EU3011 ikke er begrænset til overførsler af plastikaffald til genanvendelse.

I den nye indgang B3011 er tilføjet en formuleringen ”*almost free from contamination and other types of wastes*”. Denne formulering er også tilføjet i EU3011 for at sikre bedre sammenhæng mellem Transportforordningen og Baselkonventionen.

Plastikfraktionen PTFE bliver omfattet af 3. led i EU3011. Denne plastiktype vil under Baselkonventionen være omfattet af Y48, mens den bibeholdes som grønlistet inden for Unionen. Tidligere var denne tilføjet i en fodnote men ved ændringen, er det nu tydeligere, at PTFE er omfattet af EU3011.

I de nye indgange EU3011 og B3011 er det angivet i 3. led, at affald produceret af forbrugere er ikke omfattet af indgangene.

Særligt om PVC

Ligeledes ophører OECD-beslutningens separate indgang for PVC med at gælde (GH013). Med henblik på at bibeholde status quo inden for EU, er PVC inkluderet i led 4. i den nye EU3011-indgang. PVC vil fortsat være anmeldeligt under Baselkonventionen (Y48), men i OECD-beslutningen, hvor den på nuværende tidspunkt er grønlistet ved GH013, skal hvert OECD-land melde ind til OECD-sekretariatet senest januar 2021, om de betragter PVC som anmeldeligt eller ej.

Grønlistede blandinger

Den delegerede forordning skal sikre, at Transportforordningens positivliste over grønlistede blandinger i bilag IIIA kun muliggør blandinger af plastaffald inden for hvert separate led eller underled under samme indgang, da disse vil kunne adskilles ved mekanisk proces og derefter vil være beregnet til separat genanvendelse. Sådanne blandinger vil kun være tilladte for overførsler, som udelukkende finder sted inden for EU og således ikke være tilladt ud af EU. Det vil eksempelvis stadig være muligt at overføre plastflasker til sortering inden for EU, selvom låget og flaske består af to forskellige plasttyper.

Idet PVC ikke står nævnt på listen over grønlistede blandinger, vil det stadig ikke være tilladt at blande PVC med andre typer plast, såfremt det ønskes overført uden anmeldeligt.

For overførsler hvor et udviklingsland er involveret, vil alene blandinger af plastikaffald bestående af PE, PP og/eller PET, forudsat, at de er beregnet til separat genanvendelse være tilladte uden forudgående godkendelse fra afsender- og modtagerlandets kompetente myndigheder.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har fået forelagt den delegerede forordning.

Nærhedsprincippet

Der er tale om en delegeret forordning, hvor bemyndigelsen til Kommissionen er fastsat i en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at den delegerede forordning er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Rådets forordning (EF) nr. 1013/2006 af 14. juni 2006 om overførsel af affald (transportforordningen) er direkte gældende i dansk ret og dele heraf er implementeret i bekendtgørelse nr. 1229 af 21. november 2019 om overførsel af affald og overførsel af brugt elektrisk og elektronisk udstyr (import-/eksportbekendtgørelsen). Bekendtgørelsen implementerer de forpligtelser transportforordningen pålægger medlemsstaterne at sikre i national lovgivning. Ændringerne i transportforordningen medfører ikke ændringer i dansk lovgivning.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Rådets forordning (EF) nr. 1013/2006 af 14. juni 2006 om overførsel af affald er direkte gældende i Danmark. Ændringerne i forordningen vil ikke skulle reflekteres i dansk lovgivning.

Økonomiske konsekvenser

Da betingelserne for transport af plastikaffald inden for EU ikke ændres, og da dansk plastikaffald ikke eksporteres ud af EU, vurderes det, at der hverken er erhvervsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Ændringerne skønnes hverken at have en negativ eller positiv virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark, da ændringerne sikrer, at man kan opretholde status quo i forhold til handel med plastikaffald indenfor EU. Forslaget forventes globalt set at bidrage til at forbedre beskyttelsesniveauet.

Grønland og Færøerne

Da begge lande er omfattet af Baselkonventionen og OECD-beslutningen og langt størstedelen af deres affaldsstrømme passerer gennem Danmark, vil ændringerne ikke få nævneværdig betydning for Grønland og Færøerne.

Høring

Sagen har været i høring i EU Miljøspecialudvalget.

WWF Verdensnaturfonden støtter forslaget. WWF finder det nødvendigt for den cirkulære omstilling, at EU håndterer sit eget plastaffald og ikke gør det til andre landes problemer, hvor der kan være ringere mulighed for at opnå reel høj genanvendelse af plastaffaldet. WWF ser gerne, at al affald kunne håndteres inden for EU i betragtningen af blandt andet miljøomkostninger forbundet ved transport af affald, men anser det som et skridt i den rigtige retning, at der kommer en begrænsning på hvilken kvalitet plastfraktion, som kan eksporteres.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Kommissionens delegerede retsakt er i overensstemmelse med Rådets afgørelse (EU) 2019/638 af 15. april 2019 om den holdning, som på Den Europæiske Unions vegne skal indtages på det 14. møde i parternes konference til visse ændringer af bilag II, VIII og IX til Baselkonventionen om kontrol med grænseoverskridende transport af farligt affald og bortskaffelse heraf.

Flere medlemsstater har undervejs i forhandlingerne givet udtryk for en løsning, hvor ikke bare EU men alle lande, som var medlem af OECD-beslutningen, skulle undtages ændringerne i baselkonventionen. Undervejs i forhandlingerne er der – blandt andet på dansk initiativ – opnået opbakning fra medlemsstaterne og Kommissionen til en løsning, hvor alene EU undtages via en særskilt regional undtagelse. Der forventes således generel opbakning til den delegerede retsakt.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder, at Kommissionens delegerede retsakt er i tråd med EU's grønne pagt og den danske *Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi*, som begge angiver, at der skal arbejdes aktivt for, at EU skal stoppe med at eksportere affald ud af EU. Derudover er forslaget også i overensstemmelse med den europæiske plastikstrategi og den danske nationale plastikhandlingsplan fra december 2018, der lancerede 27 initiativer til blandt andet at sikre en cirkulær og miljømæssig forsvarlig håndtering af plastik.

Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt, og vil 8 dage fra oversendelsen af et notat herom til Folketinget lægge dette til grund.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Forslag til Rådets afgørelse om den holdning, der skal indtages på vegne af Den Europæiske Union på det 14. møde i partskonferencen under Baselkonventionen om kontrol med grænseoverskridende overførsel af farligt affald og bortskaffelse heraf, for så vidt angår visse ændringer af bilag II, VIII og IX til konventionen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 15. marts 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. marts 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. marts 2019.

Notatet er ligeledes oversendt til Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg.